Memo

0098155009

gemeente Weststellingwerf

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College van burgemeester en wethouders
Team:	Opgaven, Projecten en Programma's
Datum:	27 juni 2022
Onderwerp:	Herijking Veenweideprogramma 2021 - 2030
Bijlage memo:	n.v.t.
N.a.v. toezegging raad d.d.:	n.v.t.

In 2021 is het Veenweideprogramma 2021-2030 vastgesteld door de Provinciale Staten, het algemeen bestuur van het Wetterskip Fryslân en de raden van de betrokken gemeenten. Het veenweideprogramma beoogt de bodemdaling en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, te zorgen voor een klimaatbestendig watersysteem en te werken aan een duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw. Bij de vaststelling is besloten om in 2022 een eerste herijking van dit programma te laten plaatsvinden. Met deze memo willen wij u informeren over enkele ontwikkelingen op landelijk niveau, die van invloed zijn op deze herijking en die hebben geleid tot een heroverweging op onderdelen van deze herijking.

De aanpak van de funderingsproblematiek is één van de onderwerpen van de eerste herijking. Door een projectteam worden voorstellen uitgewerkt over wat de overheden kunnen doen om woningeigenaren, die te maken krijgen met funderingsschade, te ondersteunen.
Een ander onderdeel van de herijking is de omvang van de opgave om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Op landelijk niveau wordt deze opgave opnieuw bepaald en dit zal gevolgen hebben voor de opgave voor het Friese veenweidegebied.
In het klimaatakkoord is de opgave voor vermindering van de uitstoot uit veenweidegebieden landelijk vastgesteld op 1 megaton in 2030. In het Friese veenweideprogramma is een vermindering van 0,4 megaton als ambitie opgenomen. Volgens de in 2021 landelijk vastgestelde indicatieve verdeling zou het aandeel van Fryslân 0,3 Mton moeten zijn. In het regeerakkoord is echter opgenomen dat de klimaatdoelstellingen voor 2030 worden aangescherpt van 49% naar 60% reductie. Deze landelijke aanscherping zal ook gevolgen hebben voor de doelstellingen voor het Friese veenweidegebied. En met aanscherping van de doelstelling zal ook weer gekeken worden naar het maatregelenpakket dat nodig is om deze doelen te halen.

Deze nieuwe opgave wordt onderdeel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Deze vervlechting binnen het NPLG, maakt het mogelijk om de opgaven en ambities in het veenweidegebied integraal aan te pakken en de middelen van het NPLG breed en integraal in te kunnen zetten. In het NPLG worden de internationale verplichtingen op het gebied van stikstof en natuurherstel, water (Kaderrichtlijn Water) en reductie van broeikasgassen (Klimaatakkoord) vertaald naar doelen per provincie. Dit omvat ook de doelen voor de veenweidegebieden. Deze vertaling naar doelen vormt de basis voor de verdeling van de middelen uit het transitiefonds (25 miljard). De planning is dat het ontwerp-NPLG dit najaar door het kabinet wordt vastgesteld.
Het NPLG richt zich op enkele belangrijke opgaven in het landelijk gebied. Deze zijn afgeleid van de (inter)nationale verplichtingen op het terrein van natuur, stikstof, water en broeikasgassen.
De aanpak van de opgaven van het NPLG krijgt voor een belangrijk deel vorm via provinciale gebiedsplannen. Deze gebiedsplannen moeten uiterlijk op 1 juli 2023 worden gepubliceerd. Deze gebiedsplannen vormen de basis voor afspraken over doelen en budget tussen Rijk en provincies. De vervlechting van de veenweideopgave in het NPLG biedt kansen voor een meer integrale aanpak en vergroot het perspectief op financiering.

Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een heroverweging van de planning van de herijking van het veenweideprogramma 2021-2030. Wij vinden het niet opportuun om vooruitlopend op besluitvorming over het NPLG een afzonderlijke herijking van de veenweideopgave vast te stellen. De herijking van de veenweideopgave leggen wij parallel aan de besluitvorming over het gebiedsplan voor het NPLG (door provinciale staten), aan u voor.

Deze heroverweging heeft geen gevolgen voor de planning van de besluitvorming over de aanpak van de funderingsproblematiek en de toekomstige inrichting van hoogwatercircuits. Besluitvorming hierover is gepland in december 2022.

De heroverweging zal, naar verwachting, niet leiden tot vertraging van de uitvoering van de doelstellingen van het Veenweideprogramma 2021-2030.